Federaal Instituut voor de bescherming en
de bevordering van de Rechten van de Mens

Institut Fédéral pour la protection et
la promotion des Droits Humains

OPROEP

Samenstelling pool van artsen die medische expertise kunnen leveren aan het Nationaal Preventiemechanisme (NPM)

Context

Het Nationaal Preventiemechanisme (NPM), opgericht binnen het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM) ijvert om foltering en onmenselijke, wrede of vernederende behandeling in plaatsen van vrijheidsberoving te voorkomen.

Het NPM voert preventieve bezoeken aan plaatsen van vrijheidsberoving uit om de behandeling en omstandigheden van daar opgesloten personen te evalueren. Op basis deze evaluatie identificeert het NPM mogelijke problemen en hun structurele oorzaken, formuleert het aanbevelingen voor de autoriteiten en gaat het een constructieve dialoog met hen aan.

Het NPM is bevoegd voor plaatsen van vrijheidsberoving die onder federale bevoegdheid vallen, zoals gevangenissen, detentiehuizen, transitiehuizen, politiecellen, gesloten centra voor migranten en forensische psychiatrische centra.

Het NPM werkt nauw samen met drie gespecialiseerde instanties: de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen (CTRG), het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (Comité P) en het Federaal Migratiecentrum (Myria). Deze instanties zijn primair verantwoordelijk voor het uitvoeren van de preventieve bezoeken aan de plaatsen van vrijheidsberoving onder hun verantwoordelijkheid.

Voor de uitvoering van zijn mandaat moet het NPM in staat zijn om de impact van foltering en onmenselijke, wrede of vernederende behandeling op de fysieke en mentale gezondheid van gedetineerden te kunnen evalueren. Daarnaast is kennis over de opzet en werking van het gezondheidszorgsysteem in plaatsen van vrijheidsberoving essentieel. Het NPM wil daarom een pool aanleggen van artsen of organisaties van artsen die deze expertise voor specifieke opdrachten kunnen leveren.

Werking NPM onderzoek

Het NPM richt zich primair op twee soorten onderzoeken: diepgaand en thematisch. Bij diepgaand onderzoeken doet het NPM een volledige evaluatie van de situatie in een specifieke plaats van vrijheidsberoving. Bij thematisch onderzoeken bezoekt het NPM één of meerdere plaatsen van vrijheidsberoving met een thematisch focus (vb. gezondheidszorg, voeding, mentaal welzijn, ...). In beide gevallen wordt er steeds een bezoekteam samengesteld, bestaande uit vaste medewerkers van het NPM en de gespecialiseerde instanties. Als een deel van een onderzoek medische expertise vereist, dan vult een arts uit de pool het bezoekteam aan via een specifieke opdracht.

Beide soorten onderzoeken bestaan uit drie fasen: voorbereiding, uitvoering en opvolging, die door het betrokken bezoekteam worden uitgewerkt. Wanneer het NPM beroep doet op een arts voor een specifiek onderzoek, zal die al dan niet betrokken kunnen worden bij alle drie fasen:

- **Voorbereiding**: Doelstellingen en modaliteiten vastleggen, documentatie verzamelen en analyseren, en logistieke voorbereidingen treffen.
- **Uitvoering**: Bezoek aan de plaats(en) van vrijheidsberoving, met nadruk op het voeren van vertrouwelijke gesprekken met personen die van hun vrijheid beroofd zijn (al dan niet met tolk) en met het personeel van de plaats van vrijheidsberoving, directe observaties en verdere dataverzameling. Afhankelijk van de plaats van vrijheidsberoving duurt een bezoek 1 tot 8 werkdagen. De arts hoeft niet noodzakelijk bij het hele bezoek aanwezig te zijn en kan ook voor een halve of hele dag worden ingeschakeld. De meeste bezoeken worden tijdens de kantooruren (9u – 17u) uitgevoerd, maar in uitzonderlijke gevallen kunnen er ook bezoeken buiten deze uren plaatsvinden, eventueel met overnachting in de buurt van de plaats van vrijheidsberoving
- **Opvolging**: Het bezoekteam analyseert de verzamelde informatie, stelt bevindingen op en formuleert aanbevelingen voor de autoriteiten. Indien nodig worden deze aanbevelingen in een constructieve dialoog met de autoriteiten besproken en opgenomen in publieke rapporten.

Leuvenseweg 48 Rue de Louvain
Brussel 1000 Bruxelles
KBO/ BCE 0752.575.290
www.firm-ifdh.be

Gezocht profiel

Het NPM legt een pool aan van artsen die bereid zijn om medische expertise te leveren. Wanneer het NPM nood heeft aan medische expertise in het kader van een specifiek bezoek, zal het een gedetailleerde beschrijving van de vereisten opstellen. Deze beschrijving omvat de uit te voeren taken, de verwachte resultaten, het vermoedelijke aantal werkuren, de specifieke data en locaties, en alle andere relevante informatie. Het NPM stuurt deze beschrijving naar alle geschikte profielen in de pool, met de vraag om voor een bepaalde tijd te reageren. Het NPM kiest vervolgens één of meerdere artsen uit de beschikbare personen, die een consultancy contract voor de specifieke opdracht zal krijgen.

Concreet zoekt het NPM artsen die over een periode van meerdere weken of maanden zich kunnen engageren om een aantal op voorhand afgesproken werkuren te besteden aan de ondersteuning van NPM onderzoeken. Sommige taken in de voorbereiding en opvolging van een specifiek onderzoek kunnen op afstand worden uitgevoerd. Tijdens de bezoeken aan de plaatsen van vrijheidsberoving is fysieke aanwezigheid altijd vereist. De te bezoeken plaatsen van vrijheidsberoving zijn verspreid over het hele land.

Voor opname tot de pool van experts dient rekening te worden gehouden met onderstaande punten:

Vereisten:

- Gekwalificeerd arts zijn in België
- Minstens drie jaar professionele ervaring (na de opleiding)
- Onafhankelijkheid van de autoriteiten verantwoordelijk voor de te bezoeken plaatsen van vrijheidsberoving (bijvoorbeeld, geen huidig dienstverband als arts in gesloten centra of gevangenis)
- Goede kennis van het Nederlands en/of Frans en eventueel Engels
- Gedurende een specifieke opdracht minstens één dag per week beschikbaar zijn

Meerwaarde:

- Ervaring met het werken met personen die van hun vrijheid beroofd zijn
- Ervaring met het gezondheidszorgsysteem in één of meerdere soorten plaatsen van vrijheidsberoving
- Ervaring met het analyseren en verbeteren van gezondheidszorgsystemen, al dan niet gerelateerd aan vrijheidsberoving
- Relevante specialisaties zoals o.a. huisartsgeneeskunde, psychiatrie, geriatrie...
- Ervaring met het aangaan van een constructieve/diplomatieke dialoog
- Kennis van een andere relevante taal, met name Arabisch, Russisch, Spaans, Turks, …

Leuvenseweg 48 Rue de Louvain
Brussel 1000 Bruxelles
KBO/ BCE 0752.575.290
www.firm-ifdh.be

Vergoeding:

- De vergoedingen voor het werk zijn gebaseerd op de Tarieven van de gerechtskosten in strafzaken 2025, te weten:
  - Uurloon: €86,79
  - Kilometervergoeding: €0,6778

Uw kandidatuur indienen

Als u graag uw expertise wil aanbieden aan het NPM, zend dan een bericht naar npm@firm-ifdh.be met daarin uw curriculum vitae, een uittreksel strafregister, en een korte motivatiebrief (max. 1 pagina) waarin u uitlegt waarom u graag in de pool wilt worden opgenomen. Vermeld in uw sollicitatie ook:

- In welke landstalen u kunt/wenst te werken
- In welke regio's/locaties u ondersteuning kan bieden
- Indien relevant, beperkingen op uw onafhankelijkheid (bijvoorbeeld huidig dienstverband met een plaats van vrijheidsberoving. In een dergelijk geval kunt u wel gevraagd worden voor opdrachten die niet over deze specifieke plaats gaan).

Het NPM zal op basis van deze gegevens een pool aanmaken van alle artsen die beantwoorden aan de vereisten, en u laten weten of u al dan niet in de pool bent opgenomen. Artsen in de pool die een specifieke opdracht krijgen om deel te nemen aan een bezoek, krijgen een vorming over het mandaat en het werk van het NPM alsook de methodologie van bezoeken aan plaatsen van vrijheidsberoving.

Opname in de pool biedt echter geen garantie voor latere toekenning van een opdracht.

Verdere informatie

Voor meer informatie, zie de website van het NPM, of contacteer ons via npm@firm-ifdh.be.